Analyysi

Energiasokkien vaikutukset inflaatioon vaihtelevat yllättävän voimakkaasti eri aikoina

Kansainvälinen talous, Rahapolitiikka | 06.10.2026 | Lauri Vilmi

KIRJOITTAJA

Lauri Vilmi
Vanhempi neuvonantaja

Euroalueella samankokoisista energian hinnan muutoksista on eri aikoina seurannut hyvin erilaisia vaikutuksia pohjainflaatioon. Erot vaikutuksissa syntyvät viiveellä, kun energian hinnan nousu leviää laajemmin talouteen. Kun keskuspankin inflaatiotavoitetta pidetään uskottavana, myös inflaatio-odotukset ovat vakaampia. Euroalueen inflaatio-odotukset ovat tällä hetkellä vakaampia kuin vuoden 2022 energiakriisin käynnistyessä, joten myös energiasokkien vaikutukset pohjainflaatioon voivat olla maltillisempia.

Lue tekoälyn avulla luotu tiivistelmä

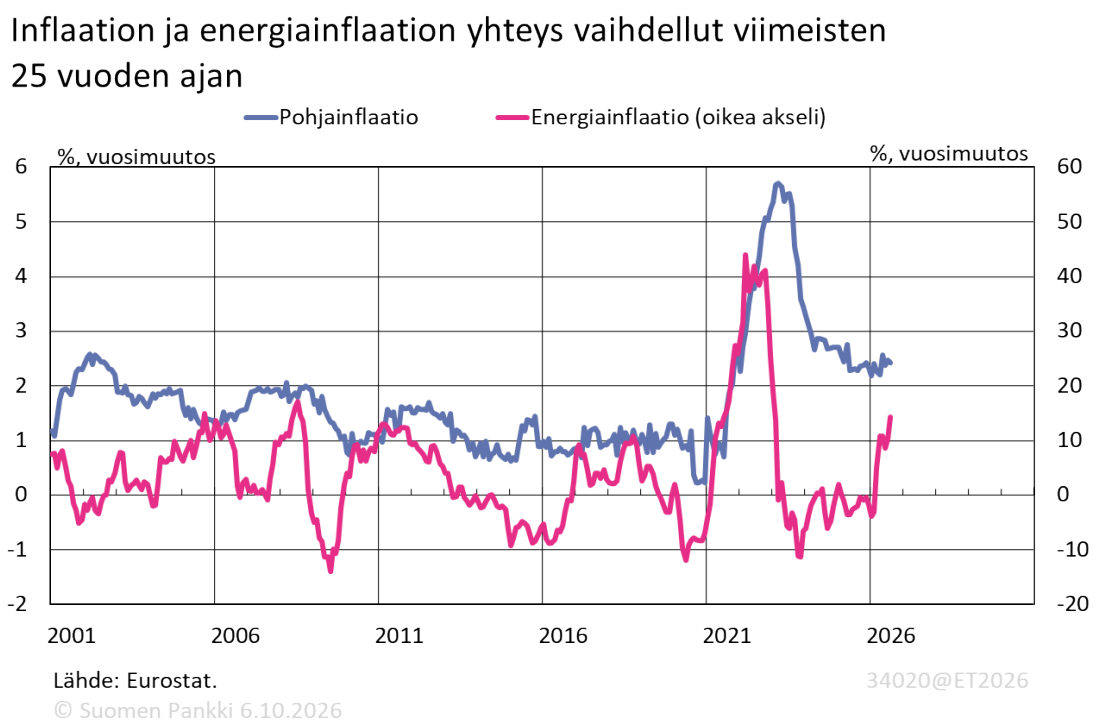
- Energiasokkien vaikutus pohjainflaatioon euroalueella on vaihdellut huomattavasti eri aikoina.
- Energian hinnannousut näkyvät pohjainflaatiossa asteittain, ja maltilliset inflaatio-odotukset rajoittavat hinnannousujen välittymistä.
- Vakaammat inflaatio-odotukset voivat vaimentaa vallitsevan energiasokin välittymistä pohjainflaatioon verrattuna vuoden 2022 energiakriisiin.

Lähi-idän kriisin vuoksi energian hinnat ovat nousseet myös euroalueella. Kuluttajahintaindeksissä energiainflaatio on huhtikuusta lähtien kiihtynyt yli 10 prosenttiin. Muutos vastaa suuruudeltaan esimerkiksi finanssikriisiä edeltänyttä energian hintojen nousua tai vuoden 2018 raakaöljyn hinnan nousun kiihdyttämää energiainflaatiota. Vuosina 2014–2015 koettiin vastavansuuruinen energian hinnan lasku. Verrattuna vuosien 2021–2022 pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan aikaiseen energian hinnan nousuun nyt nähty on kuitenkin ollut toistaiseksi huomattavasti pienempää. Vakavamman energian tarjontahäiriön riski on kuitenkin kasvanut.

Rahapolitiikan kannalta keskeistä on, millaisia laajempia vaikutuksia sokeilla on hintapaineisiin ja edelleen keskipitkän aikavälin inflaatioon. Lyhyen ajan vaihtelua vähemmän sisältävä ja siten paremmin keskipitkän aikavälin inflaatiota kuvaava pohjainflaatio (mitattuna kokonaisinflaationa pois lukien energian ja ruoan hinta) onkin vaihdellut eri aikoina hyvin eri tavoin suhteessa energian hinnan muutoksiin (kuvio 1). Ennen finanssikriisiä pohjainflaatio ei juurikaan reagoinut energian hintojen muutoksiin, kun taas vuosina 2014–2015 energian hintojen lasku hidasti näkyvämmin pohjainflaatiota. Pohjainflaatio toisaalta kiihtyi voimakkaasti koronapandemian jälkeen. Tähän vaikuttivat energian hintojen nousun lisäksi lukuisat muut tekijät, kuten laajat globaalit tarjontahäiriöt ja talouden avautumisen aikaansaamat kysynnän rakenteen muutokset.

Kuvio 1.

Energian hintojen ja pohjainflaation välinen relaatio ei siis viimeisten 25 vuoden aikana ole ollut samanlainen: energian hintojen muutokset välittyvät muiden kuin energian ja ruoan hintoihin siis eri tavalla eri ajanhetkinä.

Energiasokkien suurimmat vaikutukset näkyvät viiveellä

Energian hinnan muutokset vaikuttavat inflaatioon usean eri kanavan kautta. Suorat vaikutukset näkyvät välittömimmin, kun energian kallistuminen nostaa suoraan kuluttajahintaindeksin energiaeriä. Epäsuorat vaikutukset näkyvät puolestaan pienellä viiveellä, kun energian hinnan nousu välittyy vähitellen ruoan hintaan ja myös monien tavaroiden ja palveluiden hintoihin, kun yritysten tuotanto- ja kuljetuskustannukset kasvavat.

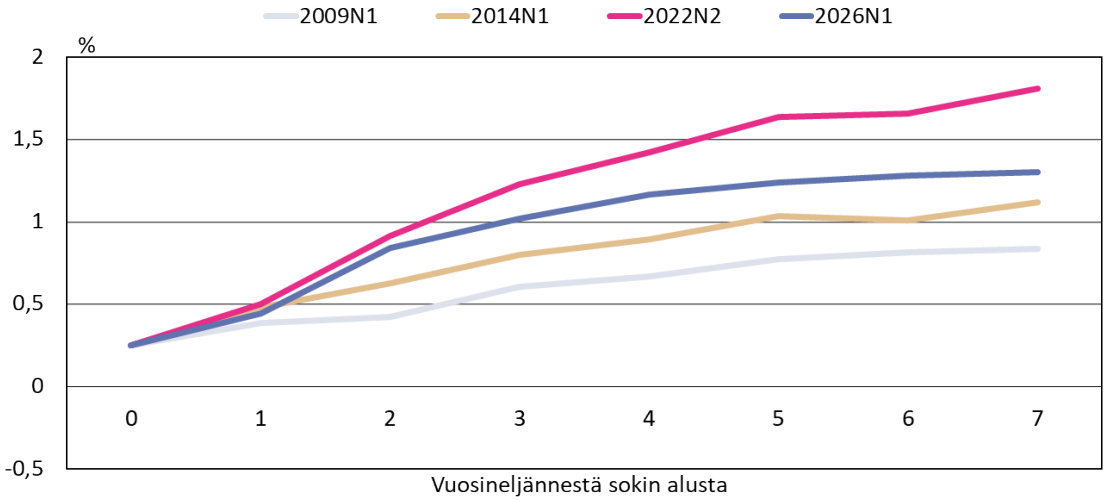
Talouden kannalta merkittävimpiä ovat kuitenkin niin sanotut toisen kierroksen vaikutukset, kun yritysten hinnoittelu ja palkat alkavat reagoida välitöntä vaikutusta laajemmin energian hinnan nousuun. Toisen kierroksen vaikutukset määrittävät viime kädessä sen, kuinka pitkäaikaiseksi ja laajaksi energian hinnan noususta alkanut kustannusten nousu muuttuu. Kriittistä on yritysten ja kotitalouksien inflaatio-odotusten kehitys ja se, miten ne heijastuvat palkkaneuvotteluihin ja hinnoittelupäätöksiin.

Kuviot 2 ja 3 esittävät energiainflaation 10 prosentin nousun vaikutuksia euroalueen

pohjainflaatioon eri ajankohtina. Vaikutuksia on arvioitu vaihtuvakertoimisella vektoriautoregressiivisellä mallilla, joka mahdollistaa energiasokkien välittymisen vertailun erilaisissa taloudellisissa ympäristöissä.[1] Vaikutukset esitetään erikseen sokille, jossa energian hinnan nousuun liittyy maakaasun hinnan nousu (kuvio 2), ja erikseen energiasokille ilman maakaasun hinnan nousua (kuvio 3).

Kuvio 2.

Energian hintojen 10 % nousun vaikutus pohjainflaatioon maakaasun hintojen ajamana

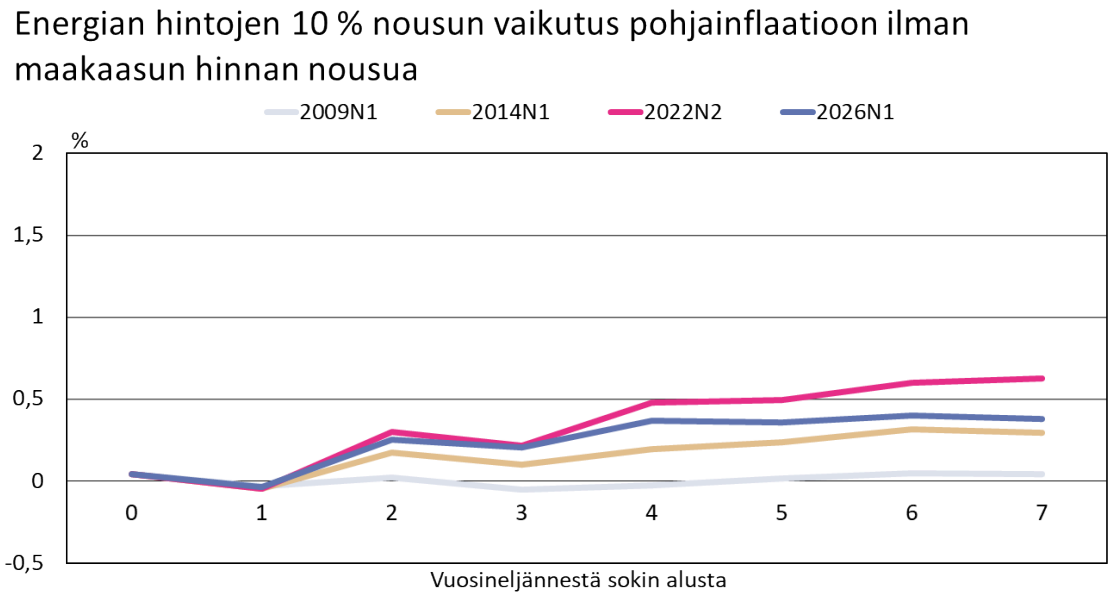
Kuvio esittää euroalueen pohjainflaation arvioitua vastetta 10 prosentin energiahintasokkiin eri ajankohtina. Arviot perustuvat bayesilaiseen vaihtuvakertoimiseen vektoriautoregressiiviseen malliin. Mallissa tarkastellaan globaalin suhdannetilanteen, maakaasun hintojen, energiahintojen, palkkojen ja pohjainflaation välistä dynamiikkaa. Energiasokit identifioidaan Choleskyn hajotelman avulla.

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

42692@energy_pass_through

© Suomen Pankki 6.10.2026

Kuvio 3.

Kuvio esittää euroalueen pohjainflaation arvioitua vastetta 10 prosentin energiahintasokkiin eri ajankohtina. Arviot perustuvat bayesilaiseen vaihtuvakertoimiseen vektoriautoregressiiviseen malliin. Mallissa tarkastellaan globaalin suhdannetilanteen, maakaasun hintojen, energiahintojen, palkkojen ja pohjainflaation välistä dynamiikkaa. Energiasokit identifioidaan Choleskyn hajotelman avulla.

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

42692@energy_pass_through2
© Suomen Pankki 6.10.2026

Kuvioissa voidaan erottaa neljä euroalueen inflaatiokehityksen kannalta erilaista ajanjaksoa. Suurimmat erot eri ajanjaksojen vaikutuksissa nähdään useamman vuosineljänneksen viiveellä. Tämä viittaa nimenomaan eroihin toisen kierroksen vaikutuksissa. Ensimmäinen ajanjakso kuvaa 2000-luvun alkua, jolloin inflaatio oli verraten vakaata ja energiasokkien vaikutukset pohjainflaatioon jäivät rajallisiksi. Toinen vaihe sijoittuu finanssikriisin jälkeisiin vuosiin, jolloin energian hintojen vaihtelut olivat voimakkaita mutta niiden vaikutukset pohjainflaatioon pysyivät edelleen suhteellisen maltillisina. Kolmannen jakson muodostaa vuosien 2021–2023 energiakriisi, jolloin erityisesti maakaasun hinnan voimakas nousu johti poikkeuksellisen suuriin inflaatiovaikutuksiin. Neljäs ajanjakso kuvaa nykytilannetta, jossa energian hinnat ovat jälleen nousseet, mutta inflaatiopaineet näyttävät toistaiseksi välittyvän talouteen energiakriisin aikaa hillitymmin. Ottaen huomioon mallinnukseen liittyvät epävarmuudet ja viiveet vaikutusarviot ovat käytännössä samankaltaisia kuin ennen energiakriisiä.

Kaikki energiasokit eivät ole kuitenkaan samanlaisia. Tarkasteltavana on kaksi erilaista energiasokkia. Ensimmäinen nostaa maakaasun hintaa ja siten myös laajemmin energian hintoja (kuvio 2). Toinen sokki kohdistuu välittömästi muun energian kuin maakaasun hintaan (kuvio 3). Näitä ovat esimerkiksi sähkön ja öljyn hinnan muutokset, jotka eivät näy maakaasun hinnan muutoksina. Hieman yllättäen maakaasun hintaan liittyvät sokit näyttävät välittyvän pohjainflaatioon keskimäärin voimakkaammin kuin muut energian hintojen muutokset.[2] Vaikka

maakaasun merkitys sähköntuotannossa on vähentynyt vuosien saatossa, sillä on edelleen merkittävä rooli teollisuuden tuotantoprosesseissa ja sähkömarkkinoiden säätövoimana. Siksi maakaasun hinnan muutokset voivat välittyä nopeasti sähkön markkinahintaan ja sitä kautta yritysten kustannuksiin. Vuosien 2021–2023 energiakriisiin liittyi myös poikkeuksellisia kaasumarkkinoiden häiriöitä, joiden vaikutukset ulottuivat laajasti yritysten kustannuksiin ja lopulta kuluttajahintoihin. Tämä voi osittain yhdessä esimerkiksi vahvan kysynnän kehityksen kanssa selittää tuolloin havaittuja voimakkaita inflaatiovaikutuksia.

Energiasokkien välittömät, kahden ensimmäisen vuosineljänneksen, vaikutukset pohjainflaatioon ovat eri ajanjaksoina yllättävän samankaltaisia. Suurimmat erot syntyvät vasta myöhemmin. Ennen finanssikriisiä energiasokkien vaikutukset jäivät melko rajallisiksi, kun taas viime vuosina samankaltaisista energiasokeista on seurannut huomattavasti voimakkaampia ja pitkäkestoisempia vaikutuksia pohjainflaatioon. Erot näkyvät erityisesti vuoden ja sitä pidemmän ajan kuluttua alkuperäisestä energiasokista. Vastaavanlainen kehitys on nähtävissä myös palkkojen reaktiossa energiasokkeihin. Tämä viittaa erityisesti toisen kierroksen vaikutusten keskeiseen roolin siinä, miksi energiasokki voi toisinaan jäädä väliaikaiseksi ja maltilliseksi, mutta toisinaan johtaa laaja-alaiseen ja pitkäkestoiseen inflaatioon.

Muutokset inflaatio-odotusten reaktioissa voivat selittää osan energiasokin välittymisen eroista

Energiasokin toisen kierroksen hintavaikutuksille on olennaista, miten kotitaloudet ja yritykset huomioivat nousseet kustannuspaineet hinnanasetannassa ja palkkojen muodostamisessa. Työntekijät pyrkivät turvaamaan ostovoimansa palkkaneuvotteluissa, kun taas yritykset huomioivat hinnoittelussaan odotetun kustannuskehityksen ja kilpailijoiden hinnoittelun. Näissä päätöksissä odotetulla inflaatiolla on iso merkitys. Jos energian hinnan nousun uskotaan olevan väliaikainen ja sen ei nähdä leviävän laajemmin talouteen, sen vaikutukset sopimuksiin tulevista palkoista ja hinnoista jäävät lähtökohtaisesti maltillisiksi.

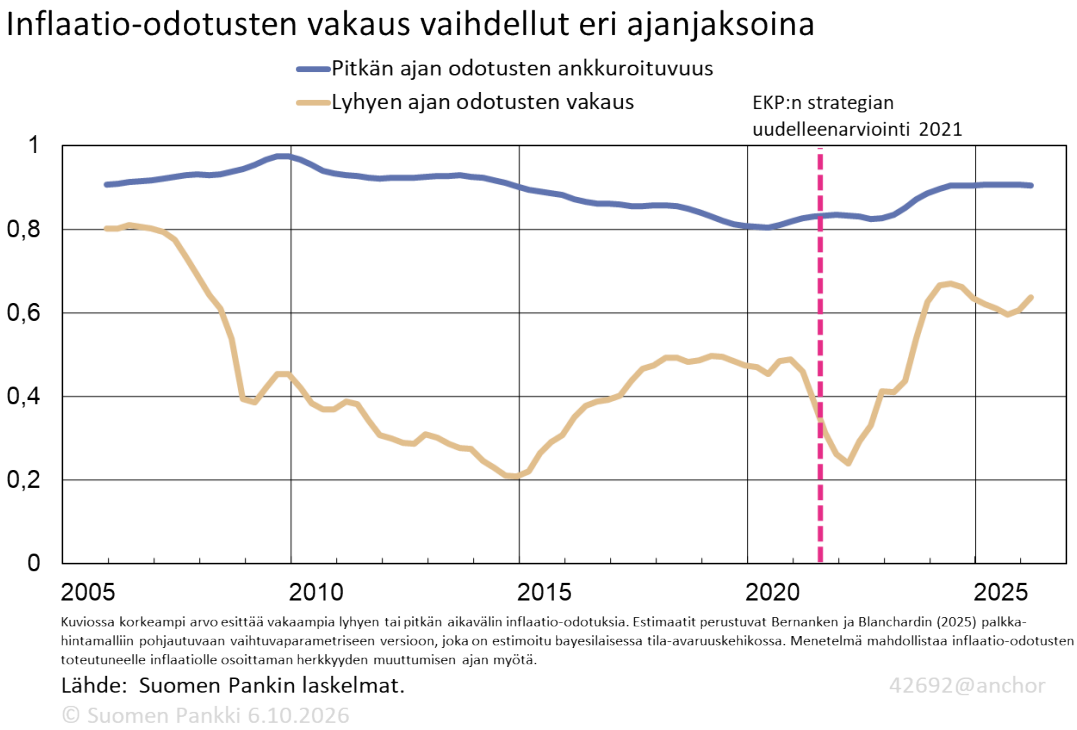
Inflaatio-odotusten käyttäytyminen onkin yksi keskeisimmistä seikoista, jotka voivat selittää edellä esitettyjä eroja toisen kierroksen hintavaikutuksissa.[3] Bernanke ja Blanchard (2025) erottelevat lyhyen/keskipitkän aikavälin odotusten käyttäytymisen pitkän aikavälin odotusten käyttäytymisestä. Lyhyen aikavälin odotukset vaikuttavat suoraan palkkaneuvotteluihin ja yritysten hinnoitteluun. Pitkän ajan odotusten herkkyys toteutuneen inflaation ja yleisen taloustilanteen suhteen kertoo puolestaan inflaation ankkuroitumisesta keskuspankin tavoitteeseen. Odotukset ovat vakaita, kun toteutunut inflaatio ja esimerkiksi energian hintojen muutokset eivät vaikuta niihin voimakkaasti. Tällöin ne pysyvät lähellä keskuspankin

inflaatiotavoitetta myös silloin, kun talouteen kohdistuu suuria häiriöitä.[4]

Kuviossa 4 on esitetty Blanchardin ja Bernanken (2025) sekä Oinosen ja Vilmin (2024) kaltaiseen puolirakenteelliseen malliin perustuvat vaihtuvaparametriset estimaatit lyhyen ja pitkän ajan odotusten vakautumiselle inflaatiotavoitteen tuntumaan.[5] Lyhyen ajan odotukset vaihtelevat lähtökohtaisesti pidempiä odotuksia enemmän, sillä keskuspankin ei odoteta vakauttavan inflaatiota lyhyellä aikavälillä. Odotuksiin vaikuttavatkin lyhyellä aikavälillä lukuisat talouden muutokset, jotka heiluttavat inflaationäkymää esimerkiksi yhden tai kahden vuoden horisontilla. Esimerkiksi talouden kokemien sokkien suuruudella ja sillä, vaikuttavatko sokit enemmän kysyntään vai tarjontaan, on merkitystä. Pidemmän ajan odotusten vakauteen vaikuttaa enemmänkin luottamus keskuspankin kykyyn palauttaa inflaatio 2 prosenttiin.

Odotusten dynamiikassa näkyy neljä erillistä aikakautta. Vielä vuosituhannen ensimmäisellä vuosikymmenellä sekä lyhyen että pitkän ajan odotukset olivat hyvin vakaita ja pitkän ajan odotukset vahvasti ankkuroituneet. Finanssikriisin jälkeen lyhyen ajan odotusten reaktiivisuus toteutuneeseen inflaatioon näyttää asteittain kasvaneen. Vuosien 2014 ja 2022 välillä myös pitkän ajan odotusten ankkuroituvuus oli hieman heikentynyt. Viime vuosina inflaatio-odotukset ovat vakautuneet uudelleen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.[6] Tämä viittaa siihen, että luottamus inflaation palautumiseen lähelle EKP:n tavoitetta on vahvistunut energiakriisistä huolimatta.

Kuvio 4.

Havaitut muutokset inflaatio-odotusten vakaudessa voivatkin osittain selittää energiasokkien välittymisessä tapahtuneita muutoksia. Heikko välittyminen 2000-luvun alussa ajoittuu yhteen hyvin vakaiden odotusten kanssa, kun taas koronapandemian ja energiakriisin alun voimakkaan välittymisen aikaan odotukset olivat selvästi aikaisempaa herkempiä muutoksille toteutuneessa inflaatiossa. Tällöin pitkään jatkunut hidas inflaatio, erittäin alhaiset korot ja rahapolitiikan rajalliset keinot korkojen ollessa lähellä nollaa heikensivät osaltaan luottamusta siihen, että inflaatio palautuu tavoitteeseen. Samoin heikkona pysynyt kokonaiskysyntä ruokki tätä kehitystä. Keskuspankin onkin havaittu tuolloin reagoineen hitaammin alle 2 prosentin inflaatioon kuin sen ylittävään inflaatioon, jolloin keskuspankin reaktiofunktion voi sanoa olleen tuolloin epäsymmetrisen (Haavio ym. 2026).

Viime vuosina euroalueen inflaatio-odotukset näyttävät vakaantuneen selvästi. EKP reagoi vuosina 2021–2023 kiihtyneeseen inflaatioon voimakkailla koronnostoilla ja korosti sitoutumistaan 2 prosentin inflaatiotavoitteeseen. EKP:n strategian uudelleenarvioinnissa heinäkuussa 2021 EKP:n neuvosto tarkensi inflaatiotavoitteekseen symmetrisen 2 prosentin inflaation keskipitkällä aikavälillä (kuvio 4), ja myös huolet korkojen alarajan sitovuudesta hälvenivät. Samoihin aikoihin markkinaodotuksilla mitattu luottamus inflaation palautumiseen 2 prosentin tuntumaan näyttää vahvistuneen. Toisin sanoen nopea inflaatio ei lopulta johtanut odotusten irtautumiseen tavoitteesta. Tämä on myös nykytilanteen kannalta rohkaiseva havainto. Vaikka energian hinnat ovat jälleen nousseet, inflaatio-odotukset ovat vakaampia kuin

energiakriisin alkaessa vuonna 2022. Jos luottamus hintavakauden palautumiseen säilyy vahvana, on epätodennäköisempää, että energiasokit synnyttävät laaja-alaisia palkka- ja hintapaineita koko talouteen.

Edellisen energiakriisin voimakasta välittymistä selittävät lukuisat tekijät

Muutokset inflaatio-odotusten käyttäytymisessä tarjoavat yhden selityksen energiasokkien erisuuruisille vaikutuksille, mutta ne eivät yksin riitä selittämään vuosien 2021–2023 energiakriisin voimakkaita vaikutuksia pohjainflaatioon. Näyttääkin siltä, että energiasokin vaikutus riippuu sekä sokin luonteesta että talouden toimintaympäristöstä kysyntä mukaan lukien. Inflaatio-odotukset ovat yksi osa tätä kokonaisuutta, mutta energiakriisin aikana useat inflaatiota voimistavat tekijät vaikuttivat samanaikaisesti.

Energiasokki oli tuolloin poikkeuksellisen suuri. Suuret hintasokit voivat välittyä talouteen eri tavalla kuin pienet. Yritykset saattavat esimerkiksi siirtää kustannusten nousua hintoihin herkemmin silloin, kun kustannusten kasvu on poikkeuksellisen suurta ja koskee merkittävää osaa taloudesta.[7] Lisäksi Venäjän hyökkäys Ukrainaan johti historialliseen häiriöön Euroopan kaasumarkkinoilla, minkä vuoksi energian hinnat nousivat huomattavasti enemmän kuin useimmissa aiemmissa energian hintojen nousujaksoissa. Tuloksiemme mukaan maakaasun hinnan muutoksilla olisi muita sokkeja voimakkaampia hintapaineita nostavia vaikutuksia. Lisäksi yrityksiin kohdistui samaan aikaan myös muita kustannuspaineita. Toimitusketjujen ongelmat, raaka-aineiden kallistuminen ja kysynnän nopea elpyminen lisäsivät hintapaineita laajasti eri toimialoilla.

Voiko uusi energiasokki synnyttää vuonna 2022 koetun kaltaisen inflaation?

Lähi-idän kriisin vuoksi energian hinnat ovat jälleen nousseet, mikä on herättänyt kysymyksen siitä, voisiko euroalue ajautua uudelleen samankaltaiseen kiihtyneeseen inflaatioon kuin vuonna 2022.

Tällä hetkellä tilanne näyttää kuitenkin monella tavalla erilaiselta kuin neljä vuotta sitten. Energian hinnan nousu on ollut selvästi maltillisempaa kuin vuosina 2021–2022, ja eurooppalaisten maakaasumarkkinoiden hinnat eivät ole ainakaan toistaiseksi nousseet yhtä voimakkaasti kuin Venäjän hyökkäyssodan alkaessa. Myös kokonaiskysynnän ja työmarkkinoiden tilanne ei ole yhtä poikkeuksellinen kuin koronapandemian jälkeen. Tuloksiemme mukaan inflaatio-odotukset ovat tällä hetkellä selvästi vakaantuneet inflaatiotavoitteen tuntumaan – keskuspankin kykyyn

saavuttaa sen keskipitkän aikavälin inflaatiotavoite luotetaan. Tätä ovat voineet vahvistaa keskuspankin sitoutuminen symmetriseen 2 prosentin inflaatiotavoitteeseen vuosien 2021–2023 nopean inflaation aikana ja inflaation nopea palautuminen sokin jälkeen tavoitetason tuntumaan.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö uusi energiasokki voisi lähtökohtaisesti vauhdittaa toistamiseen inflaatiota. Riskit inflaation laaja-alaistumisesta kasvaisivat erityisesti, jos inflaatio-odotukset liikkuisivat nykyistä voimakkaammin energian hintojen mukana. Riskiin vaikuttavat keskeisesti energian tarjontahäiriön voimakkuus ja kesto. Toisaalta keskuspankin sitoutuminen hintavakaustavoitteen saavuttamiseen ja aikainen reagointi esimerkiksi inflaatio-odotusten liikkeisiin hillitsevät näitä riskejä.

Inflaatio-odotusten vakauttaminen edesauttaa hintavakauden saavuttamisessa

Keskuspankit eivät voi estää energian maailmanmarkkinahintojen vaihtelua. Ne voivat kuitenkin vaikuttaa siihen, kuinka laajasti energiasokkien vaikutukset leviävät talouden muihin hintoihin.

Vakaat inflaatio-odotukset vähentävät riskiä siitä, että tilapäinen energiasokki muuttuu pysyvämmäksi inflaatio-ongelmaksi. Jos kotitaloudet, yritykset ja rahoitusmarkkinat luottavat siihen, että inflaatio palautuu keskipitkällä aikavälillä lähelle keskuspankin tavoitetta, energian hinnan nousun vaikutukset jäävät todennäköisemmin rajallisiksi.

Kuvio 5.

Viime aikoina inflaatio-odotukset ovat pysyneet vakaina 2 prosentin läheisyydessä (kuvio 5). Tämä tukee pohjainflaation vakautumista. Keskuspankkien sitoutuminen keskipitkän aikavälin tavoitteeseen on oleellista pitkän ajan inflaatio-odotusten ankkuroitumisen ja pohjainflaation vakaan kehityksen varmistamiseksi.

Lähteet

Alessandri, P. ja Gazzani, A. (2025). Natural gas and the macroeconomy: Not all energy shocks are alike. Journal of Monetary Economics 151.

Ambrocio, G., Ferrero, A, Jokivuolle, E. ja Ristolainen, K. (2022). What Should the Inflation Target Be? Views from 600 Economists. CEPR Discussion Paper DP 17289.

Ambrocio, G., Ferrero, A, Jokivuolle, E. ja Ristolainen, K. (2023). Navigating disinflation: Views from 400 economists. VoxEU Column, 24 April 2023.

Bernanke, B. ja Blanchard, O. (2025). What Caused the US Pandemic-Era Inflation? American Economic Journal: Macroeconomics 2025, 17(3): 1–35.

Corsello, F., Neri, S. ja Tagliabracci A. (2021). Anchored or de-anchored? That is the question. European Journal of Political Economy, Volume 69.

ECB (2025). A strategic view on the economic and inflation environment in the euro area, Occasional Paper Series No 371.

García, J. A. ja Werner, S. E. V. (2021). Inflation News and Euro-Area Inflation Expectations. International Journal of Central Banking, Vol. 17, No. 3, pp. 1–60, September 2021.

Haavio, M., Heikkinen, J., Jalasjoki, P., Kilponen, J., Paloviita, M. ja Vänni, I. (2026). Rewading between the Lines – Uncovering Asymmetry in the Central Bank Loss Function. Journal of Money, Credit and Banking, saatavilla: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jmcb.70053.

Lehmus, M., Jokiluoma, A. ja Anttonen, J. (2026). Energiamarkkinoiden viimeaikaiset tarjontahäiriöt ja niiden välittyminen euroalueen inflaatio-odotuksiin. Euro & talous, analyysi.

Łyziak, T. ja Paloviita, M. (2017). Anchoring of inflation expectations in the euro area: Recent evidence based on survey data. European Journal of Political Economy 46, 52 – 73.

Oinonen, S., Lehmus, M. ja Vilmi, L. (2023). Rahapolitiikan toimilla vahvistettu inflaatio-odotusten ankkuroitumista. Euro & talous, analyysi 3.10.2023.

Oinonen, S. ja Vilmi, L. (2024) Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet euroalueen hintojen ja palkkojen kehitykseen? Euro & talous, analyysi 16.4.2024.

Vilmi, L. (2026). Anchoring of Inflation Expectations and the State-Dependent Transmission of Energy Shocks. Julkaisematon käsikirjoitus.

Viitteet

1. Vaikutusarviot perustuvat Vilmin (2026) tutkimukseen. ↑

2. Vastaavan havainnon ovat tehneet myös Alessandri ja Gazzani (2025). ↑

3. Lehmuksen, Jokiluoman ja Anttosen liiteartikkelissa (2026) Energiamarkkinoiden viimeaikaiset tarjontahäiriöt ja niiden välittyminen euroalueen inflaatio-odotuksiin käydään läpi eri energiasokkien vaikutukset euroalueen inflaatio-odotuksiin viime aikoina. Artikkelissa havaitaan inflaatio-odotusten reagoineen erityisesti raakaöljyn ja öljyjalosteiden tarjontahäiriöihin, mutta inflaatio-odotusten liikkeiden pysyneen maltillisina. ↑

4. Etenkin pitkän ajan odotusten vakaudesta puhutaan odotusten ankkuroitumisena. Lisää inflaatio-odotusten ankkuroitumisesta voi lukea Oinosen, Lehmuksen ja Vilmin artikkelista ↑

(2023) Rahapolitiikan toimilla vahvistettu inflaatio-odotusten ankkuroitumista, Euro & talous.

5. Tulokset ja tarkempi kuvaus menetelmästä ovat Vilmin artikkelissa (2026). ↑

6. Myös aikaisempi kirjallisuus on löytänyt vastaavanlaisia kehityskulkuja pitkän ajan inflaatio-odotusten ankkuroitumiselle (Ambrocio ym. (2022; 2023); Corsello ym. 2021; García ja Werner 2021; Łyziak ja Paloviita 2017). ↑

7. Katso keskustelu EKP:n vuoden 2025 rahapolitiikan strategian arvioinnin yhteydessä julkaistusta artikkelista (ECB 2025, luku 2.2). ↑

Asiasanat

ankkuroituminen, energiasokki, euroalue, inflaatio-odotukset, pohjainflaatio